

Sprawozdanie: The 13th World Congress of Biological Psychiatry, Kopenhaga, Dania, 18–22.06.2017

Conference report: The 13th World Congress of Biological Psychiatry, Copenhagen, Denmark, 18–22.06.2017

Anna Antosik-Wójcińska

Oddział Chorób Afektywnych, II Klinika Psychiatryczna,
Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie

W dniach 18–22.06.2017 roku odbył się w Bella Center w Kopenhadze 13. Światowy Kongres Psychiatrii Biologicznej organizowany przez World Federation of Societies of Biological Psychiatry. Współorganizatorem kongresu było Duńskie Towarzystwo Psychiatrii Biologicznej.

Tematyka kongresu dotyczyła nie tylko najważniejszych odkryć ostatnich lat w biologii molekularnej czy wyników prac badawczych nad nowymi lekami psychotropowymi, ale przede wszystkim obejmowała omówienie współczesnego stanu wiedzy i najnowszych odkryć z zakresu stosowania metod biologicznych, takich jak terapia elektrowstrząsowa (EW), przeznaszkowa stymulacja magnetyczna (rTMS), stymulacja prądem stałym (tDCS) czy głęboka stymulacja mózgu (DBS) w psychiatrii. Dzięki sesjom równoległym liczba wystąpień w czasie pięciu dni trwania konferencji była naprawdę imponująca. Imponowała jednak nie tylko ich ilość, ale także jakość. Oprócz wykładów tak znamienitych naukowców, jak Masatoshi Takeda, Per Bech, David Taylor, Gregers Wegener, Eduard Vieta, Michael Grözinger, Andrew Nierenberg czy Michael Bauer, wyniki badań prezentowali także młodzi badacze z Tajwanu, Japonii, USA, Korei Południowej, Brazylii, Chile (głównie wystąpienia poświęcone rTMS, tDCS oraz sesje dotyczące neuroobrazowania i genetyki). Uwagę przyciągały organizowane każdego dnia tematyczne sesje posterowe, podczas których można się było zapoznać z setkami plakatów prezentujących wyniki prac badawczych z całego świata (tematyka sesji posterowych obejmowała m.in.: zaburzenia funkcji poznawczych, zaburzenia snu i odżywiania, metody neurostymulacji, depresję, zaburzenia afektywne dwubiegunowe i zaburzenia psychotyczne, psychiatrię dzieci i młodzieży, suicydologię, procesy zapalne, neurobiologię molekularną, farmakologię, farmakogenetykę, neuropatologię i neurofizjologię). Na wykładach podejmowano budzące duże zainteresowanie kwestie dotyczące wykorzystania aplikacji mobilnych w diagnostyce i wspomaganiu leczenia

ChAD, odbywały się też sesje na temat farmakogenetyki oraz neuroobrazowania jako narzędzi służących optymalizacji farmakoterapii, a także sesje poświęcone psychoimmunologii oraz zastosowaniu w psychiatrii technik opartych na monitorowaniu zapisu EEG.

Pomimo rozwoju technologii medycznych, metod obrazowania oraz stymulacji ośrodkowego układu nerwowego, jeśli chodzi o leczenie zaburzeń psychicznych, terapia elektrowstrząsowa jest wciąż metodą nie do zastąpienia, a w wielu schorzeniach – metodą skuteczniejszą niż farmakoterapia. Sesje wykładowe podczas kongresu WFSBP dotyczyły nie tylko mechanizmu działania EW (który wciąż nie jest do końca poznany), ale także skuteczności EW w lekoopornych psychozach, katatonii w przebiegu zaburzeń afektywnych i psychotycznych, w terapii zaburzeń zachowania w przebiegu autyzmu oraz w przypadku pobudzenia psychoruchowego w przebiegu otępienia (wspaniały wykład prezentujący doświadczenia z pracy klinicznej i wyniki badań Adrianie Hermidy z USA). Dużo mówiło się o budzących głęboki sprzeciw środowiska psychiatrycznego działaniach FDA mających na celu ograniczenie wskazań do zastosowania terapii elektrowstrząsowej.

Ostatnią dekadę można śmiało nazwać dekadą powrotu do litu – podczas omawianej konferencji kilka sesji wykładowych poświęcono właśnie węglanowi litu i jego zastosowaniu w leczeniu zaburzeń psychicznych (jedna z nich nosiła zresztą wiele mówiący tytuł „Rediscovering lithium”). Omawiano nie tylko rolę litu w zapobieganiu samobójstwom (Jimmi Nielsen, Dania) oraz w leczeniu zaburzeń nastroju (wykład profesora Janusza Rybakowskiego, Polska), ale także działanie neuroprotektoryjne litu (sesja pod przewodnictwem Galii Agam, Izrael) oraz wpływ tego pierwiastka na czynność nerek, w tym ryzyko wystąpienia schyłkowej niewydolności nerek (osoby obecne na sesji Rediscovering Lithium pod przewodnictwem prof. Davida Taylora były pod wrażeniem wykładu Ursuli Werneke ze Szwecji, która w bardzo jasny i przejrzysty sposób wyjaśniła złożone oddziaływanie litu na kłębuszki i kanaliki nerkowe i omówiła sposób postępowania w razie wystąpienia w przebiegu terapii litem zaburzeń czynności nerek).

Nie zabrakło wykładów na temat ketaminy (Carlos Zarate z USA omawiał mechanizm jej działania, Declan McLoughlin z Irlandii – wyniki badania KEEP-WELL dotyczącego zastosowania ketaminy w prewencji nawrotów depresji po zakończeniu EW), markerów procesów zapalnych (m.in. sesja o markerach zapalnych oznaczanych w krwi obwodowej u pacjentów z depresją, której przewodniczył prof. Piotr Gałecki), katecholamin, anhedonii i układu nagrody, a także kannabinoidów (wykłady omawiające mechanizm ich działania, związek z występowaniem zaburzeń psychotycznych oraz wpływ stosowania kannabinoidów na funkcje poznawcze).

Konferencja była niezmiernie interesująca, a wybór tematów na tyle szeroki, że każdy z uczestników mógł znaleźć wykłady podejmujące kwestie ze zgłębianej przez siebie dziedziny. Problem pojawiał się wówczas, gdy te najciekawsze dla danego uczestnika wykłady odbywały się w tym samym czasie, ale takie są właśnie minusy sesji równoległych.

Kolejny, czternasty kongres WFSBP odbędzie się za dwa lata w Vancouver w Kanadzie w terminie 2–6.06.2019.

Praca była współfinansowana ze środków Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego – stypendium PTP.

Adres do korespondencji: Anna Antosik-Wójcińska
Oddział Chorób Afektywnych, Instytut Psychiatrii i Neurologii
02-947 Warszawa, ul. Sobieskiego 9